

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Інтегрований курс "Основи академічного письма"
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Факультет іноземної філології та соціальних комунікацій. Кафедра журналістики та філології
Розробник(и)	Іщенко Олена Анатоліївна, Дудченко Наталія Миколаївна
Рівень вищої освіти	Перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	8 тижнів протягом 1-го семестру, 8 тижнів протягом 2-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг дисципліни становить 5 кред. ЄКТС, 150 год., з яких 48 год. становить контактна робота з викладачем (16 год. лекцій, 32 год. практичних занять), 102 год. - самостійна робота
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для всіх освітніх програм спеціальності 101 "Екологія"
Передумови для вивчення дисципліни	Передумови для вивчення відсутні
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Опанування студентами ключових компетентностей академічної грамотності, що дозволяють критично оцінювати інформаційні ресурси, відбирати й трансформувати інформацію, створювати власний інтелектуальний продукт, презентувати результати академічної діяльності та ефективно обмінюватися знаннями в умовах професійної комунікації.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Академічне мовлення: основи науково-професійної комунікації
--

<p>Тема 1 Вступ. Академічне письмо: комплекс ключових компетенцій.</p> <p>Поняття про академічну грамотність та академічне письмо. Цілі і завдання наукової комунікації.</p>
<p>Тема 2 Базові аспекти інформаційної грамотності та інформаційної безпеки. Основи критичного мислення</p> <p>Поняття інформації, інформаційного потоку. Достовірність інформації. Маніпулятивні технології в інформаційному просторі. Фейк, "джинса", методи їх виявлення.</p>
<p>Тема 3 Науковий стиль української мови: основні ознаки та специфічні мовні засоби.</p> <p>Науковий стиль як складник стилістичної системи української мови. Ознаки наукового стилю. Мовні особливості наукового стилю. Лексичні норми наукового тексту. Особливості використання академічної і професійної лексики. Морфологія наукового мовлення: потенціал граматичних та словотвірних засобів. Синтаксичні особливості академічного тексту. Різновиди наукового стилю. Лексикографічна компетентність.</p>
<p>Тема 4 Жанри академічних текстів.</p> <p>Первинні і вторинні наукові жанри. Академічне аргументоване есе як первинний науковий жанр. Основні моделі академічного есе та композиційні вимоги до нього. Елементарна та базова моделі академічного тексту. Особливості підготовки академічного тексту. Анотація і резюме тексту. Наукова стаття. Курсова робота. Вторинні наукові жанри. Рецензія. Відгук. Реферат. Тези.</p>
<p>Тема 5 Академічний текст. Загальні питання організації і викладення думки.</p> <p>Академічний текст. Мета комунікації. Логічний порядок і аргументація в академічному тексті. Структурно-композиційна організація академічного тексту.</p>
<p>Тема 6 Усна академічна комунікація.</p> <p>Функції наукової комунікації. Форми наукової комунікації. Функції Інтернет-комунікації у сфері науки. Технології презентації результатів наукової роботи. Загальні вимоги до змісту, оформлення та застосування мультимедійних презентацій. Жанри усної академічної комунікації.</p>
<p>Тема 7 Жанри професійної самопрезентації</p> <p>Резюме. Мотиваційний лист.</p>
<p>Модуль 2. Робота з джерелами інформації</p>
<p>Тема 8 Плагіат та його різновиди. Запобігання плагіату.</p> <p>Академічний плагіат та його різновиди. Системи перевірки текстів на запозичення. Практичні поради щодо запобігання плагіату. Цитування. Перефразування. Узагальнення. Загальні правила оформлення посилань в освітніх та наукових роботах. ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання</p>
<p>Тема 9 Укладання бібліографії. Бібліографічні менеджери.</p> <p>Укладання бібліографії в дослідницьких роботах. Міжнародні стилі цитування. Збирання, зберігання, організація, форматування інформації та інтегрування бібліографії у текстові редактори. Генератори посилань. Бібліографічний менеджер Mendeley.</p>

<p>Тема 10 Джерела освітньої та наукової інформації</p> <p>Основні джерела освітньої та наукової інформації. Поняття відкритого доступу до наукової і освітньої інформації. Повнотекстові, реферативні, бібліографічні, наукометричні бази даних. Пошукова система Google Scholar. Ресурси бібліотеки СумДУ. Освітні онлайн-ресурси. Національний репозитарій академічних текстів.</p>
<p>Тема 11 Основи академічної доброчесності</p> <p>Інформаційно-цифрові компетентності. Цінності академічної доброчесності (АД). Правове забезпечення АД. АД в університетах світу. Забезпечення АД в Сумському державному університеті. Інтелектуальна власність та об'єкти авторського права в освіті та науці. Охорона авторського права і суміжних прав. Право інтелектуальної власності в цифровому середовищі. Ліцензії Creative Commons.</p>
<p>Тема 12 Робота з даними. Формування навичок написання наукових текстів</p> <p>Джерела даних. Організація та збереження даних. Алгоритми написання та оформлення різних видів наукових текстів. Структура та оформлення наукової роботи в текстовому редакторі Microsoft Word.</p>
<p>Тема 13 Візуалізація результатів дослідження</p> <p>Візуалізація та її функції. Презентація. Постерна доповідь. Інфографіка. Сервіси для створення візуалізації</p>

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН1	Знати основні ознаки, жанри та специфічні мовні засоби наукового стилю української мови; правила логічної, структурно-композиційної організації академічного тексту; визначати форми і функції академічної комунікації.
РН2	Користуватися базами даних наукової та освітньої інформації.
РН3	Критично оцінювати інформаційні ресурси з подальшою інтерпретацією й трансформацією інформаційного контенту.
РН4	Презентувати власний інтелектуальний продукт.

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.

Для спеціальності 101 Екологія:

ПР8	Проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень.
ПР13	Уміти формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології.
ПР14	Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення.

7. Види навчальних занять та навчальної діяльності

7.1 Види навчальних занять

<p>Тема 1. Вступ. Академічне письмо: комплекс ключових компетенцій.</p>
<p>Лк1 "Вступ. Академічне письмо: комплекс ключових компетенцій" (денна) Поняття про академічну грамотність та академічне письмо. Цілі і завдання наукової комунікації.</p>
<p>Пр1 "Вступ. Академічне письмо: комплекс ключових компетенцій." Академічне мовлення. Основи операційної грамотності. Цілі і завдання наукової комунікації.</p>
<p>Тема 2. Базові аспекти інформаційної грамотності та інформаційної безпеки. Основи критичного мислення</p>
<p>Лк2 "Базові аспекти інформаційної грамотності та інформаційної безпеки. Основи критичного мислення" (денна) Поняття інформації, інформаційного потоку. Достовірність інформації. Маніпулятивні технології в інформаційному просторі. Фейк, "джинса", методи їх виявлення.</p>
<p>Пр2 "Базові аспекти інформаційної грамотності та інформаційної безпеки. Основи критичного мислення" (денна) Визначення правдивої та неправдивої інформації. Джерела інформації. приклади маніпуляцій в різних видах медіа. Види маніпуляцій. Фейк, "джинса", методи їх виявлення.</p>
<p>Тема 3. Науковий стиль української мови: основні ознаки та специфічні мовні засоби.</p>
<p>Лк3 "Науковий стиль української мови: основні ознаки та специфічні мовні засоби." Науковий стиль як складник стилістичної системи української мови. Ознаки наукового стилю. Мовні особливості наукового стилю. Лексичні норми наукового тексту. Особливості використання академічної і професійної лексики. Морфологія наукового мовлення: потенціал граматичних та словотвірних засобів. Синтаксичні особливості академічного тексту. Різновиди наукового стилю. Лексикографічна компетентність.</p>
<p>Пр3 "Науковий стиль української мови: основні ознаки та специфічні мовні засоби." Науковий стиль як складник стилістичної системи української мови. Ознаки наукового стилю. Мовні особливості наукового стилю. Лексичні норми наукового тексту. Особливості використання академічної і професійної лексики. Морфологія наукового мовлення: потенціал граматичних та словотвірних засобів. Синтаксичні особливості академічного тексту. Різновиди наукового стилю. Лексикографічна компетентність.</p>
<p>Тема 4. Жанри академічних текстів.</p>
<p>Лк4 "Жанри академічних текстів. Академічне аргументоване есе" Первинні і вторинні наукові жанри. Академічне аргументоване есе як первинний науковий жанр. Основні моделі академічного есе та композиційні вимоги до нього. Елементарна та базова моделі академічного тексту. Особливості підготовки академічного тексту.</p>

<p>Лк5 "Жанри академічних текстів."</p> <p>Анотація і резюме тексту. Наукова стаття. Курсова робота. Вторинні наукові жанри. Рецензія. Відгук. Реферат. Тези.</p>
<p>Пр4 "Академічне аргументоване есе як первинний науковий жанр."</p> <p>Основні моделі академічного есе та композиційні вимоги до нього. Елементарна та базова моделі академічного тексту. Особливості підготовки академічного тексту.</p>
<p>Пр5 "Жанри академічних текстів"</p> <p>Анотація і резюме тексту. Наукова стаття. Курсова робота.</p>
<p>Пр6 "Жанри академічних текстів"</p> <p>Вторинні наукові жанри. Рецензія. Відгук. Реферат. Тези.</p>
<p>Тема 5. Академічний текст. Загальні питання організації і викладення думки.</p>
<p>Лк6 "Академічний текст. Загальні питання організації і викладення думки."</p> <p>Академічний текст. Мета комунікації. Дані. Інформація. Знання. Думки і факти. Правила логічного мислення.</p>
<p>Пр7 "Академічний текст. Загальні питання організації і викладення думки." (денна)</p> <p>Академічний текст. Мета комунікації. Дані. Інформація. Знання. Думки і факти. Правила логічного мислення.</p>
<p>Тема 6. Усна академічна комунікація.</p>
<p>Лк7 "Усна академічна комунікація."</p> <p>Функції наукової комунікації. Форми наукової комунікації. Функції Інтернет-комунікації у сфері науки. Жанри усної академічної комунікації.</p>
<p>Лк8 "Усна академічна комунікація"</p> <p>Жанри усної академічної комунікації: виступ, повідомлення, доповідь. Технології презентації результатів наукової роботи: загальні вимоги до змісту, оформлення. Наукова комунікація: презентація, експертиза, кваліфікація, введення в науку, семінар, конференція, симпозіум, майстер-клас, виступ, доповідь</p>
<p>Тема 7. Жанри професійної самопрезентації</p>
<p>Пр8 "Жанри професійної самопрезентації. Резюме. Мотиваційний лист" (денна)</p> <p>Жанри професійної самопрезентації. Правила укладання резюме. Мотиваційний лист, його складові та основні акценти.</p>
<p>Тема 8. Плагіат та його різновиди. Запобігання плагіату.</p>

<p>Пр9 "Плагиат та його різновиди. Запобігання плагиату."</p> <p>Ознайомлення з нормативними документами щодо впровадження і дотримання принципів АД, інтелектуальної власності та авторського права. Робота з відкритими ліцензіями Creative Commons.</p>
<p>Тема 9. Укладання бібліографії. Бібліографічні менеджери.</p>
<p>Пр10 "Укладання бібліографії. Бібліографічні менеджери."</p> <p>Оформлення посилань та списків використаних джерел згідно з діючими ДСТУ та міжнародними стилями цитування. Ознайомлення з функціональними можливостями генераторів посилань та бібліографічного менеджера Mendeley.</p>
<p>Тема 10. Джерела освітньої та наукової інформації</p>
<p>Пр11 "Джерела освітньої та наукової інформації"</p> <p>Здійснення пошуку інформації в повнотекстових, реферативних та наукометричних базах даних. Оволодіння навичками інформаційного пошуку на сайті бібліотеки СумДУ.</p>
<p>Тема 11. Основи академічної доброчесності</p>
<p>Пр12 "Основи академічної доброчесності"</p> <p>Ознайомлення з принципами роботи систем перевірки текстів на запозичення. Оволодіння навичками коректного цитування, перефразування та узагальнення з метою уникнення плагиату. Складання бібліографічних описів на різні види документів.</p>
<p>Тема 12. Робота з даними. Формування навичок написання наукових текстів</p>
<p>Пр13 "Робота з даними. Формування навичок написання наукових текстів"</p> <p>Робота з даними: пошук, аналіз та збереження. Оформлення наукової роботи в текстовому редакторі Microsoft Word.</p>
<p>Тема 13. Візуалізація результатів дослідження</p>
<p>Пр14 "Візуалізація результатів дослідження"</p> <p>Ознайомлення з засобами та інструментами створення презентацій та візуалізацій.</p>
<p>Пр15 "Візуалізація результатів дослідження"</p> <p>Здійснення пошуку інформації та укладання бібліографії з обраної теми. Створення власного контенту. Оволодіння навичками ефективною презентації результатів дослідження.</p>
<p>Пр16 "Візуалізація результатів дослідження"</p> <p>Підсумкове заняття.</p>

7.2 Види навчальної діяльності

НД1	Анотування
НД2	Виконання практичних завдань

НД3	Виконання ситуативних вправ
НД4	Конспектування
НД5	Написання есе
НД6	Підготовка мультимедійних презентацій
НД7	Підготовка до поточного та підсумкового контролю
НД8	Участь в обговоренні-дискусії (групові та парні)

8. Методи викладання, навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Аналіз конкретних ситуацій (Case-study)
МН2	Інтерактивні лекції
МН3	Проблемні лекції
МН4	Навчальна дискусія
МН5	Проблемно-пошуковий метод
МН6	Мозковий штурм
МН7	Проектний метод

Лекції забезпечують студентів матеріалами з основ академічної грамотності, з теорії і практики наукової комунікації, із загальних питань організації і викладення думки в академічному тексті, функцій і форм академічної комунікації, технології презентації результатів наукової роботи та професійної самопрезентації (РН 1, РН 3, РН 4). На практичних заняттях (мозковий штурм, Case-study, навчальна дискусія) формуються навички критичного мислення, здатність логічно, аргументовано висловлювати власні погляди з певного питання, дотримуючись мовних і жанрових вимог (РН 1, РН 3, РН 4). Активізації пізнавальної діяльності здобувачів за рахунок асоціації їх власного досвіду з предметом навчання сприяють завдання для самостійної роботи, виконання яких надає студентам можливість застосовувати теоретичні знання на практиці (РН 1, РН 2, РН 3). Самостійне навчання реалізується також у підготовці до практичних занять, у написанні академічного есе, у роботі в малих групах з підготовки проектів (РН 4).

Навички критичного мислення, здатність логічно, аргументовано висловлювати власні погляди з певного питання, здатність працювати у команді, здатність до самопрезентації.

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$

Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$82 \leq RD < 89$
Загалом правильна робота з певною кількістю помилок	4 (добре)	$74 \leq RD < 81$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$
Виконання задовольняє мінімальні критерії	3 (задовільно)	$60 \leq RD < 63$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$35 \leq RD < 59$
Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 34$

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

МФО1	Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань
МФО2	Обговорення та самокорекція виконаної роботи студентами
МФО3	Опитування та усні коментарі викладача за його результатами
МФО4	Самооцінка поточного тестування
МФО5	Перевірка та оцінювання письмових завдань

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

МСО1	Звіт за результатами виконання практичних робіт
МСО2	Презентація академічного продукту
МСО3	Творче завдання
МСО4	Підсумковий контроль: екзамен

Контрольні заходи:

1 семестр	100 балів
МСО1. Звіт за результатами виконання практичних робіт	40
	40
МСО2. Презентація академічного продукту	20
	20
МСО4. Підсумковий контроль: екзамен	40
	40
2 семестр	100 балів
МСО1. Звіт за результатами виконання практичних робіт	72
	72
МСО3. Творче завдання	28
	28

Контрольні заходи в особливому випадку:

1 семестр		100 балів
МСО1. Звіт за результатами виконання практичних робіт		40
	Підготовка тез для участі у конференції, виконання пошуково-дослідницького завдання	40
МСО2. Презентація академічного продукту		20
		20
МСО4. Підсумковий контроль: екзамен		40
		40
2 семестр		100 балів
МСО1. Звіт за результатами виконання практичних робіт		60
	Участь у конференції, підготовка тез	60
МСО3. Творче завдання		40
		40

Студент, який протягом навчального періоду виконав всі заплановані види навчальної роботи та за наслідками модульних атестацій набрав необхідну, яка відповідає позитивній оцінці, кількість рейтингових балів не менше 60, отримує семестрову оцінку у відповідності до набраних рейтингових балів. Складання заходу підсумкового семестрового контролю з метою підвищення позитивної оцінки не здійснюється. Студент, який протягом поточної роботи не набрав кількість рейтингових балів, що відповідає позитивній оцінці, але не менше 35 балів, зобов'язаний скласти захід підсумкового семестрового контролю, яке здійснюється після завершення останнього модульно-атестаційного циклу у семестрі або екзаменаційної сесії, якщо вона передбачена, за додатковою відомістю семестрової атестації (першою незадовільною оцінкою вважається та, що отримана за наслідками модульних атестацій, яка виставляється в основну відомість семестрової атестації). Студент має право на два складання ПСК: викладачу та комісії. У разі незадовільного складання підсумкового семестрового контролю комісії студент отримує оцінку «незадовільно» («F» за шкалою ECTS) і відраховується з університету. При успішному складанні заходу підсумкового семестрового контролю використовується оцінка «задовільно», яка засвідчує виконання студентом мінімальних вимог без урахування накопичених балів («E» за шкалою ECTS) із визначенням рейтингового балу 60. Студент, який за наслідками модульних атестацій набрав менше 35 рейтингових балів, не допускається до підсумкового семестрового контролю, отримує оцінку «незадовільно» (за шкалою ECTS – «F») і відраховується з університету.

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

10.1 Засоби навчання

ЗН1	Бібліотечні фонди (зокрема віртуальний читальний зал СумДУ)
ЗН2	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, смартдошки тощо)

10.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Академічне письмо: навч. посібник / Уклад. Ревуцька С.К., Зінченко В.М. Кривий Ріг , 2019. 130 с.
2	Тимкова В.А. Українська мова в науці: навчальний посібник. Вінниця: ВВ ВНАУ, 2018. 212 с.
3	Українська мова за професійним спрямуванням: навчальний посібник для студентів закладів вищої освіти/ уклад. О.В. Бабакова, З.О. Митяй, О.Г. Хомчак. Мелітополь, 2018. 151 с.
Допоміжна література	
4	Вихрущ А. Академічне письмо: структура і завдання. Медична освіта. 2021. № 1. С. 112-116. docid=SuSDU.BibRecord.638531
5	Гур'янова В. Г., Ониксимова Л. Т., Поберій Н. В. Довідник з академічної доброчесності. Суми, Сумський державний університет, 2018. 24 с. URL: http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/71531
6	Іщенко О., Черниш А. Есе як пріоритетний жанр академічного письма. Філологічні трактати. 2022. Том 14. № 2. С. 49-57.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
7	Візуалізація даних: онлайн-курс // Prometheus: вебсайт. URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/IRF/DV101/2016_T3/about
8	Very Verified: онлайн-курс з медіаграмотності // EdEra: вебсайт. URL: https://verified.ed-era.com/ua
9	Новаківська Дзвенислава. Ефективні презентації. ВИЩЕ: вебсайт. URL: http://www.gohigher.org/course-presentations .